

BoekStart

Boekidee voor de kinderopvang

Van hond tot huis Eerste woordjes

Illustraties van Jane Ormes

Uitgeverij Ploegsma; 2019

Klein stevig kartonnen boek met 6 bladzijden en 4 doorkijkgaatjes

Er zit een vogel op het dak van een huis waar zo te zien nog meer dieren wonen: een muis, een hond, een poes en een konijn. Dat maakt nieuwsgierig want wat doen die daar allemaal. De muis blijkt tussen de kinderkleren te zitten, de hond bij allerlei lekkers, het konijn is buiten bij andere dieren en de poes zit gezellig tussen het speelgoed. Je ziet dus nog veel meer dan de dieren om aan te wijzen, te benoemen en te bedenken wat bij elkaar hoort. Doorkijkgaatjes laten je gauw de bladzijde omslaan om te zien wat daarachter te ontdekken is. Want ontdekken wat je al kent en welke woorden je nog kunt leren, dat gaat leuk worden met dit prachtig uitgevoerde boekje dat een bescheiden aantal eerste woordjes laat zien.

Voor dreumesen vanaf ruim 1 jaar

Geef een dreumes dit boek in handen en wacht af wat er gebeurt. Het ronde gat in de kaft is vast aantrekkelijk om er vingertjes door te steken. Pakken, bladeren, voelen, aanwijzen en aaien, kleine handjes hebben het er maar druk mee. Als iets in het boek enthousiasme oproept weet je dat het herkend wordt. Daarvoor moet het kind het echte dier of voorwerp eerst hebben leren kennen. De poes achter een raam, de eerste echte schoenen, de banaan, de kip en het speelgoedtreintje, als baby heeft de dreumes dat allemaal al gezien en meegemaakt. Als hij leert lopen wordt de wereld in korte tijd nog een stuk groter en leert hij steeds meer echte mensen, dieren en voorwerpen kennen. Nu breekt de periode aan dat veel herkend gaat worden van wat op prenten te zien is. Tegelijkertijd groeit de woordenschat. Rond anderhalf jaar ontstaat er zelfs vaak een ware woordenschatexplosie. Een interessante fase waarin je met dit eenvoudige aanwijsboek veel lees- en kijkplezier biedt aan een dreumes.

Voorbereiding

Bekijk het boek goed voordat je het gebruikt om met een kind samen te lezen. Wat valt je op? Hoe zal het kind het vinden? Kun je dat inschatten? Wat heeft het boek te bieden?

- De eenvoud van de afbeelding op de voorkant, samen met het eenvoudige kleurenpalet van rood, blauw en zwart-wit, trekt vast de aandacht van een dreumes. Die ziet meteen een vogel, hond, poes en konijn om aan te krabbelen en een gat om de muis erachter te kriebelen. Daar kun je fijn over praten, zingen en spelen.
- Als je het boek openslaat zie je veel dat bekend is voor de meeste kinderen uit hun dagelijkse omgeving: kleding, eten, boerderijdieren, speelgoed en een auto en bomen naast het huis. Het zijn zonder uitzondering heel basale woorden die een beginnend pratertje uitdagen om te laten horen wat hij al kan zeggen en om kinderen die nog niet praten te laten horen hoe alles heet.
- Het is opvallend hoe mooi dit boek is uitgegeven met stevige wit kartonnen bladzijden die gemakkelijk zijn om te slaan. Alles wat is afgebeeld is licht glanzend waardoor de kleuren intens zijn. Dat is fijn om naar te kijken én om aan te raken, zoals dreumesen graag doen.

Introductie

Je bekijkt en leest dit boek met een individueel kind of met een paar dreumesen tegelijk. Die zullen komen en gaan, maar hoe beter je hun belangstelling weet te trekken, hoe meer kans je hebt dat ze mee blijven doen met voorlezen.

• In Holland staat een huis

Doel: kinderen in de sfeer van het onderwerp 'huis' brengen

- » Neem het boek erbij en houd het stil zodat de kinderen de voorkant goed kunnen bekijken. Maak contact met elk kind en wijs op het huis waarvan je de vorm met je vinger volgt: 'Kijk, dit is een huis! Dit is het dak en hier is de deur.' Kijken ze met je mee? Je begint rustig te zingen: 'In Holland staat een huis 3x, ja ja, van je singela singela

hopsasa, in Holland staat een huis 2x. Wijs daarna telkens een van de dieren aan en breng variatie in het liedje: 'In dat huis daar woont een muis / een hond / een konijn / een kat / een vogel.' Let op hoe lang het leuk is om te zingen

Voorlezen

Er is geen tekst om voor te lezen maar in en om het huis is van alles te zien waarover je met dreumesen kunt communiceren.

- De dreumesen die praten met losse woordjes daag je uit door ze een zin aan te laten vullen, bijvoorbeeld: 'Aan je voeten heb je ... (schoenen), in de wei staat het ... (varken), rollen doe je met de ... (bal)'. Je biedt zo meer context bij een woord dan bij steeds dezelfde vraag: 'Wat is dat?'
- Met oudere dreumesen kun je best al gesprekjes voeren, maar je moet ze wel wat helpen. Dat doe je door eenvoudige taal te gebruiken die ze begrijpen, bijvoorbeeld: 'Eerst moet de schil van de banaan. Dan kun je de banaan opeten.' Je stelt vragen die ze kunnen beantwoorden en als je doorvraagt geven ze informatie, bijvoorbeeld: 'Waar moet de schil van de banaan naartoe?', 'En waar is de lekkere banaan als je die hebt opgegeten? Ja! In je buik!'
- Kijk hoe het gaat. Waar gaat de belangstelling naar uit? Misschien zoekt het kind graag hetzelfde voorwerp of dier op en wil dat steeds weer zeggen. Dat is prima. Neem de regie af en toe eens over om een nieuwe taalprikkel te geven. Vraag dus niet alleen naar de bekende weg.

Activiteiten

Door na het voorlezen een betekenisvolle activiteit te doen, zorg je voor nog meer plezier en verwerking. Woorden en begrippen worden nog eens herhaald.

• Waar hoort dit bij?

Doel: kinderen leren al iets eenvoudig te categoriseren

- » Verzamel een paar kledingstukken, vruchten, speelgoedieren en speelgoed. Voor een deel zie je die ook in het boek, maar leg er ook wat bij dat anders is. Maak de vraag of opdracht niet te moeilijk maar zeker ook niet te gemakkelijk, bijvoorbeeld: 'Pak de sok. Waar staat een sok in het boek?'. Of 'Ik zie iets dat hier bij het eten hoort.'

• Bim bam buisje

Doel: plezier in een gebarenversje waarin een huis wordt uitgebeeld

- » 'Bim bam buisje / wie woont er in mijn huisje / het is hier niet zo ruim / in dit huisje woont mijn duim / bim bam buisje / wie kijkt er uit mijn huisje? / het is de kleine duimelot / nu is mijn kleine huis kapot.' Maak een vuist met de duim erin verstoppt. Volg het versje door de duim te laten zien en tot slot de vuist te openen. Herhaal dit zo lang het leuk is.